

Handläggare
Ewa Jungstedt Pilestål
Telefon: 0850801522

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd
2019-08-29

Sametingets rapport Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk

Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Omedelbar justering.

Sammanfattning

Sametinget har fått i uppdrag att utreda hur Samiskt språkcentrums verksamhet kan utvecklas för att främja fler samiska varianter. Sedan tidigare finns språkcentrum i Tärnaby och Östersund. Sametinget föreslår två nya språkcentrum: ett i Kiruna och ett i Jokkmokk.

Stadsdelsförvaltningen har inget att erinra mot Sametingets förslag om två nya språkcentrum och dess lokalisering. Stockholms stad är förvaltningsområde för de nationella minoriteterna samiska och meänkieli sedan den 1 februari 2019. Det innebär ett ansvar för att de nationella minoriteterna kan använda sitt språk i kontakt med myndigheter, både skriftligt och muntligt. Förvaltningsmyndigheter ska garantera att det finns personal som behärskar språket. Kommunen ska också kunna erbjuda förskola och äldreomsorg där hela eller delar av verksamheten bedrivs på minoritetsspråket. Via Stockholms stads webbplats fanns möjlighet att ansöka om stöd under perioden 3-19 juni.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har sänt Sametingets rapport Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk på remiss till Rinkeby-Kista, Skärholmens och Älvsjö stadsdelsnämnder samt till stadsledningskontoret, kulturnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden. Synpunkter ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 29 augusti 2019, men Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd har fått anstånd till den 30 augusti. Rapporten bifogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av den administrativa avdelningen i samverkan med stadsdelsdirektörens stab och avdelningen för äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri. Nämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att lämna synpunkter på remissen.

Ärendet

Sametinget har fått i uppdrag att utreda hur Samiskt språkcentrums verksamhet kan utvecklas för att främja fler samiska varianter. Det finns fem samiska språk.

Sedan tidigare finns språkcentrum i Tärnaby och Östersund. Målet för språkcentrum är att bidra till det samiska språkets användning och ställning i samhället, utgå från samernas behov av revitaliseringsinsatser och stärka de samiska talarna.

Sametinget föreslår två nya språkcentrum: ett i Kiruna och ett i Jokkmokk. Motivet är att det finns behov av språkcentrum även på nord- och lulesamiskt område. Lokaliseringen anses betydelsefull utifrån vikten av geografisk närhet, samarbete med andra samiska verksamheter och stöd till kommunala verksamheter som förskola, skola och äldreomsorg. Sametinget föreslår också att en utvärdering av satsningen planeras för att säkerställa att resurserna är tillräckliga och att ansvar tas för de samiska språkens utveckling.

Inför förslaget om de nya språkcentrum har Sametinget haft samråd med organisationer och allmänhet. Samråden har bestått av föreläsningar, information om nuvarande språkcentrum, gruppdiskussioner m.m. På samråden framkom behov av utbildning, material, aktiviteter och mötesplatser. Även behov av förstärkningar inom samisk undervisning för barn och ungdomar har lyfts.

Sametinget fastställer att behovet av språkliga revitaliseringsåtgärder är tydligt och att det finns en efterfrågan på de aktiviteter som Samiskt språkcentrum erbjuder i dag.

Sametinget föreslår att de båda språkcentren bemannas med fem tjänster vardera: fyra språkkonsulenter och en arbetsledare, i likhet med befintliga språkcentrum. På grund av det geografiska avståndet till nuvarande språkcentrum, föreslås att de nya språkcentren i stället samarbetar med aktörer i närområdet för att stärka sin roll och det samiska språkets ställning i lokalsamhället. Sametinget är huvudman för språkcentrum.

Sametinget anser att kommunerna behöver ta ett större ansvar för att främja utvecklingen av de samiska språken. Sametinget föreslår att samiska förvaltningskommuner arbetar mer aktivt för att revitalisera de samiska språken och då involverar samiska barns undervisning i samiska språken.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har inget att erinra mot Sametingets förslag om två nya språkcentrum och dess lokalisering.

Stockholms stad är förvaltningsområde för de nationella minoriteterna samiska och meänkieli sedan den 1 februari 2019. Det innebär ett ansvar för att de nationella minoriteterna kan använda sitt språk i kontakt med myndigheter, både skriftligt och muntligt. Förvaltningsmyndigheter ska garantera att det finns personal som behärskar språket eller språken. Kommunen ska också kunna erbjuda förskola och äldreomsorg där hela eller delar av verksamheten bedrivs på minoritetsspråket. Via Stockholms stads webbplats fanns möjlighet att ansöka om stöd till de sverigefinska, samiska och tornedalska minoriteterna under perioden 3-19 juni. Där anges att besked lämnas den 13 september, så det är först för aktiviteter därefter som stöd kan ges.

Som nytt förvaltningsområde för samiska och meänkieli får staden 0,5 mnkr per år utöver det statsbidrag för finska om 5,6 mnkr som staden erhållit sedan 2010.

Susanne Leinsköld
stadsdelsdirektör

Johan Hernman
administrativ chef

Bilaga

Sametingets rapport

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör	2019-08-09
Johan Hernman, administrativ chef	2019-08-08